

HRVATSKA POLJOPRIVREDNA KOMORA

Ulica grada Vukovara 78, 10116 Zagreb, HRVATSKA

Tel: +385 (01) 6109 809 komora@komora.hr

OIB: 70354371893

www.komora.hr

Klasa:
Urbroj:

ZAPISNIK S 3. SJEDNICE ODBORA ZA RATARSTVO

Sjednica se održala 22. svibnja (petak) 2020. godine s početkom u 10:00 sati u Kino dvorani na adresi Ulica grada Vukovara 78, Zagreb.

Nazočni članovi: Petar Pranjić, Stjepan Kunovec, Miško Šklempe, Jakša Lović, Antun Vrakić i Mato Brlošić.

Ostali nazočni: Martin Vuković – novinar, Tomislava Hodalić - HPK

Predloženi dnevni red:

1. Usvajanje zapisnika 2. sjednice Odbora
2. Situacija u sektoru u vrijeme COVID-19
3. Priprema za žetvu 2020. godine
4. Razno

Predsjednik Odbora, g. Antun Vrakić otvorio je sjednicu. Dnevni red je dan na glasovanje i jednoglasno je usvojen.

Ad.1 Usvajanje zapisnika 2. sjednice Odbora

Zapisnik s prethodne sjednice dan je na glasovanje i jednoglasno je usvojen.

Ad. 2 Situacija u sektoru u vrijeme COVID-19

12. ožujka 2020. godine bio je krizni sastanak vezan uz nadolazeću situaciju s COVID-19 i svaki sektor je iznio situaciju u svom Sektoru. Odbori su tražili od Ministarstva poljoprivrede da se utvrdi činjenično stanje proizvoda na silosima, koliko ima čega; pšenice i drugih žitarica. Tko, što i koliko se proizvodi te kakvi su planovi Republike HR. Proizvođači su tražili preporučene količine za buduću proizvodnju. G. Pranjić je upitao je da li se netko nakon te sjednice povratno javio s nekim odgovorom?

G. Vrakić je izvijestio kako se u prethodnom razdoblju održalo nekoliko sjednica Upravnih odbora HPK no većinom se razgovaralo o sektorima koji su bili najviše pogođeni: povrće, voće...

Izvijestio je kako ratarstvo kao sektor nije imao toliko problema. Poduzete su određene mjere vezane uz zatvorene trgovine. G. Brlošić se nadovezao i izvijestio da su bile zatvorene specijalizirane trgovine rezervnih dijelova, osim onih koji su radili s veletrgovcima. Preko župana u Osječko-baranjskoj županiji se interveniralo. Nakon mjesec dana donesena odluka je povučena i

većina tih trgovina je otvoreno. U tom razdoblju sjetva još nije započela tako da nisu prouzročene veće štete.

Sastanku se pridružio i pomoćnik Karalić te ga je predsjednik Odbora, g. Vrakić uputio u do sad raspravljene teme i što su tražili na sastanku održanom 12. ožujka 2020. godine

Pomoćnik Karalić je izvijestio da je stanje zaliha u okviru Ministarstva gospodarstva i prema tome je uvid u stanje zaliha ograničeno. Prva odluka koju su kao Ministarstvo donijeli ticala se odgode plaćanja zakupa na 3 mjeseca, program potpore primarnim proizvođačima, održavanje zaposlenosti: 12 milijuna kuna voće, 10 milijuna kuna povrće, 2 milijuna kuna za reprodukcijски materijal u sjemenskoj i rasadničarskoj proizvodnji.

Za sektor proizvodnje cvijeća izdvojili su 1.5 milijuna kuna te su taj iznos donijeli s obzirom na 63 ha proizvodnje cvijeća upisane u ARKOD sustav.

Bitni kriteriji za prihvatljivost te mjere bili su; minimalan broj zaposlenih: od 1-10 zaposlenih da bi ostvarili tu pomoć te prihvatljiv broj hektara; od 0,5 - 5 ha. Za prvih 5 ha pomoći.

Vlada je odobrila Program te je donesen Pravilnik. Agencija je izmijenila podatke s poreznom upravom i sa HZMO. Mjera je u provedbi te će svi korisnici putem Agronet-a dobiti obavijest o ostvarenju te potpore. Svatko tko primi potporu ne smije smanjiti proizvodnju i broj zaposlenih.

Jedinični iznos potpore ovisit će o broju korisnika koji udovoljavaju kriterijima i broju koji prihvaća te potpore.

Kolege iz sektora stočarstva napravili su 2 dodatne mjere; za otkup mlijeka za male mljekare, i potporu za otkup viškova u sektoru stočarstva: govedarstvu, svinjogojstvu i proizvodnji jaja.

G. Brlošić je upitao od koje godine će se koristiti podaci. G. Karalić je rekao da su podaci iz AGRONET-a za 2019. godinu uzeti.

Karalić je izvijestio i o mjeri na kojoj rade a tiče se sektora vinarstva budući da je stao plasman vina. Sredstva vinske omotnice mogu se koristiti za dvije mjere; destilacija vina i skladištenje vina.

Nema interes za destilaciju već za skladištenje vina. Pripremljen je okvir mjere i on bio obuhvatio 30% mjere što je oko 22 milijuna litara vina, što je 60 lipa po litri, u 3 mjeseca, što u konačnici iznosi 1,80 kn. Slijedi usuglašavanje ove mjere sa sektorom i s Komisijom. Nakon toga izmjena ide prema Vladi. Za taj sektor će se kroz vinsku omotnicu osigurati 30-ak milijuna kuna i ona će biti usmjerena na mjeru potpore skladištenju, rekao je pomoćnik Karalić.

Vrakić je izvijestio kako sektor ratarstva nije jako pogođen situacijom s COVID-19. Istaknuo je kako je Sektor povezan sa sektorom stočarstva i o njima dosta ovisi cijena i otkup robe.

Poljoprivrednici su upitali što znači 'odgoda plaćanja'? Karalić je odgovorio da je krajnji rok 31.12.

Ad. 3 Priprema za žetvu 2020. godine

Stjepan Kunovec je iznio podatke koji se pojavljuju u medijima: koristimo oko 350.000 tona pšenice, oko 140.000 tona pšenice se melje vani, i u obliku kruha se uvozi k nama. Ministarstvo poljoprivrede trebalo bi poraditi na zaštiti domaće proizvodnje i domaće pšenice te bi trebalo razraditi model plaćanja skladištenja. Potrebno je osmisliti kako domaću pšenicu mogu dobiti domaći mlinari te da se distribuira u obliku brašna.

Postoji li podatak/pokazatelj o pšenici koju mi proizvodimo s obzirom na kvalitetu proizvoda. Prijedlog koji je iznesen da se donese Pravilnik o kvaliteti, kojem bi podlijegali proizvodi koji se uvažaju.

Jakša Lović je rekao kako je u prethodnom razdoblju potreba za brašnom bila izuzetno velika a također i potreba za radnicima je bila izuzetno velika. Treći dan došla je kontrola o dizanju cijene brašna. Pekarski promet pada ali se povećava promet s brašnom.

Naglasio je kako potporu nije mogao ostvariti. Imao je 20% pada. Kupuje pšenicu po 40% višoj cijeni. Ambalaža je također porasla za 20% gore. Istaknuo je kako nemamo domaću proizvodnju kvasca – 'Digo' se proizvodi u Mađarskoj.

Miško Šklempe je predložio da moramo napraviti naše bilance kako bi se moglo odrediti smjer gdje se želi ići. Istaknuo je kako mjera koja je donesena za tovna goveda ne pogoduje mali proizvođačima.

Stjepan Kunovec je upitao zašto se Pravilnikom ne bi propisalo da proizvodimo bez antibiotika, da nismo GMO, i da nam je zdravlje ljudi prioritet.

Mato Brlošić je istaknuo kako sektor ratarstva nije imalo neke štete ali i je i upozorio na jedan problem a tiče se Annexa ugovora. 'Da li je dobro da poljoprivrednici potpisuju Annexi ugovora po većoj cijeni od one koja je naznačena u javnom natječaju? Istaknuo je kako u Zakonu nema tako visoke cijene od 1400 kn; već od 300-900 kn. Zašto mu se diže cijena? Je li to u ovom trenutku potrebno, da se poljoprivredniku, koji je na javnom natječaju prošao, diže cijena zakupa za 100%?

Brlošić je upitao da li je moguće ostvariti akontaciju - prijevremenu isplata potpora, do početka žetve? Pomoćnik Karalić je odgovorio da je Avans moguće očekivati u 11 mjesecu. Mato Brlošić je rekao da će se ovo provjeriti s našom krovnom organizacijom te da postoje informacije kako je Europska komisija omogućila avansno plaćanje s 1. rujnom.

Prijedlog g. Pranjića je da se subvencionira cijena skladištenja pšenice na temelju proizvedenih količina; kao što je slučaj i za vino.

Karalić je rekao da formalno-pravno postoji takva mogućnost no treba vidjeti ima li financijske mogućnosti. Financijske mogućnosti Ministarstva poljoprivrede u ovom trenutku treba pronaći. Rekao je da se na razini Vlade, nakon žetve, treba donijeti takvu odluku u svrhu skladištenja robnih zaliha.

Jakša Lović je naglasio kako u državi postoji dovoljno skladišnih kapaciteta. S obzirom na blizinu žetve, g. Vrakić je istaknuo bojazan vezanu uz plasiranje proizvodnje. Karalić je istaknuo kako su cijene stabilne i da će vjerojatno rasti. Naplata je regulirana kroz Zakon o zabrani nepoštenih trgovačkih praksi, te u roku od 60 dana moraju platiti preuzeto.

Mali mlinari tražili su pomoć od HAMAG BICRO no dobili su odbijenicu.

Brlošić je dao prijedlog da se kroz Mjeru 4, propiše natječaj za investiciju prerade smrznutog tijesta. Pomoćnik Karalić je istaknuo da tvrtka Mlinar u Osijeku ima takvu tvornicu no ona je u stranom vlasništvu.

Jakša Lović je upitao je li stav Ministarstva poljoprivrede da se proizvodi kukuruz i soja ili ne. Pomoćnik Karalić je rekao da je, da je potrebno ići prema dodanoj vrijednosti no da ne postoji tvornica za preradu u sojinu sačmu.

Stjepan Kunovec je naglasio kako domaću proizvodnju treba zaštititi kroz Pravilnike.

Vezano uz uzimanje uzoraka sandom- Karalić je rekao kako uređaj mora biti kalibriran da bi količine bile točne, no proizvođači se susreću s netransparentnim uzimanjem uzoraka i s velikim troškovima prijema. U gubitku su i do 15% predane robe i traže ukidanje troškova prijema i cijene transporta. Trošak prijema iznosi i do 6.500 kn. Pomoćnik Karalić je rekao kako inspekcija može doći i provjeriti stanje na terenu.

Zaključak:

Predlažemo da Ministarstvo poljoprivrede donese uredbu o uvođenju otkupa za robne zalihe od 550 tisuća tona. Potrebno je osigurati dostatnost za Hrvatske potrebe i hrvatske mlinove i da paralelno s tim razmotriti mogućnost naknade za skladištenje pšenice te da se pravovremeno stavi na tržište po povoljnoj cijeni čime bi se pomoglo malim mlinarima.

Ad 4. Razno

Povjerenstvo za izmjenu zakona o poljoprivrednom zemljištu - primjedba je na dio koji se odnosi na posjednika; Kao Komora su inzistirali da pravo na zemljište imaju oni koji to stječu prema zakonskom ugovoru.

Pomoćnik Karalić je rekao kako će poslati finalni prijedlog Zakona te da se očituju na njega. Nakon dostavljenog prijedloga, ići će se u proceduru donošenja, zatim će se tražiti mišljenje drugih Ministarstava te nakon toga Zakon ide na javno savjetovanje.

G. Lović je rekao kako 90% ugovora u Brodsko posavskoj županiji ima Ugovor o privremenom korištenju. Karalić je rekao da se odredbe o izravnoj pogodbi nisu mijenjale, te da se pismeno predloži ako žele kao Odbor nešto izmijeniti.

Karalić je zaključio da Odbor predloži i pošalje pisano što želi izmijeniti pa će Ministarstvo razmotriti njihove prijedloge.

Sastanak završio u 12:30.

Zapisnik sastavila: Tomislava Hodalić

Predsjednik
Odbora za ratarstvo

Antun Vrakić